



## Att våga fråga om våld i nära relationer.

### Frågor till våldsutövare

”Jag frågar alla som jag träffar om hur de har det i sin relation. Är det okej om jag frågar om det?”

- Är du bekymrad över hur ni har det i er relation?
- Har det hänt att du gjort eller sagt saker som du ångrat efteråt?
- Har det hänt att du blivit ”för arg” på din partner?
- Tror du att hon kan ha känt sig rädd för dig?
- Har du känt dig svartsjuk på ett sätt som blivit jobbigt för dig och din partner?
- Har din ilska någon gång gått över i fysiskt våld?
- Du är inte ensam om att ha de här problemen och det finns hjälp att få. Vill du få hjälp att komma till någon och prata om detta?

### *Att erbjuda hjälp och kontakt med Alternativ till våld*

När vi erbjuder kontakt med Alternativ till våld behöver vi vara medvetna om att *hur* vi framför budskapet kan skapa både motstånd och förändringsmotivation hos personen. Det kan t.ex. vara lättare för en våldsutövande man att erkänna att han har ”svårt att hantera ilska”, jämfört med att erkänna ett allvarligt våldsproblem. Vi behöver också understryka frivilligheten, då detta skapar förutsättningar för förändringsmotivation. Det är också mer sannolikt att klienten får kontakt med Alternativ till våld om Alternativ till våld ges möjligheten att ringa upp honom/henne för snar tidsbokning. Du kan säga:

”Det finns en mottagning som heter Alternativ till våld här i Jönköping, som kostnadsfritt erbjuder stöd och hjälp till personer som *kan känna att de ibland har svårt att hantera sin ilska*. Dit söker man sig *helt frivilligt*. Om du vill kan jag låta dem ringa dig för att berätta lite mer om vad de kan erbjuda. Sedan är det helt upp till dig att avgöra om du vill ha deras hjälp eller inte”.

Om klienten går med på att bli kontaktad, ring då Alternativ till våld och förmedla namn och telefonnummer.

## Frågor till våldsutsatt

Ibland är det lämpligt att vänta med direkta frågor om eventuellt våld eller hot om våld. Man kan istället inleda med mer allmänna frågor om förhållandet, som:

- Hur har du det i din relation/ditt äktenskap?
- Du verkar bekymrad över din partner, kan du berätta mer om det? Uppträder han någonsin på ett skrämmande sätt?
- Du nämnde att din partner använder alkohol. Hur uppträder han när han är påverkad? Skrämmer hans beteende dig? Blir han våldsam?
- Brukar ni vara osams och bråka? Blir du någonsin rädd?

Om man misstänker våld men saknar starka indikationer kan det kännas lättare att börja med frågor som handlar om våld men som är mindre rakt på sak, som:

- Många av mina klienter har upplevt våld i sina relationer. Jag har därför börjat att fråga alla rutinmässigt om detta. Har du blivit utsatt för våld av din partner?
- Eftersom många av de kvinnor jag träffar i mitt arbete lever med någon som skadar eller hotar dem, frågar jag numera alla mina klienter om övergrepp. Har du blivit utsatt för övergrepp av din partner?

### *Förr eller senare behöver de svåra frågorna få svar*

Hur man än tar upp frågan om våld i nära relationer är det viktigt att så småningom ställa direkta och mer specifika frågor om hot och våld.

- Har din partner hotat att skada dig eller någon i din familj? Är din partner svartsjuk? Brukar han anklaga dig för otrohet?
- Har din partner någonsin försökt hindra dig från att göra saker som är viktiga för dig? (som att gå i skolan, arbeta, träffa vänner eller familj)
- Har din partner någonsin slagit eller fysiskt skadat dig? Händer det ofta? När skedde det senast?
- Är du rädd för din partner? Känner du att du befinner dig i fara? Är det säkert för dig att gå hem?

### *Att ställa frågor om sex och sexuella övergrepp*

Frågor om sex och sexuella övergrepp kan dels vara svåra att ställa, dels mycket känsliga och smärtsamma för kvinnan att svara på. Därför kan det vara lämpligt att avvakta i samtalet tills en trygg relation har etablerats innan man ställer frågor av typen:

- Har din partner någonsin tvingat dig att ha sex när du inte velat själv?
- Har din partner någonsin tvingat dig att utföra sexuella handlingar som du inte har velat?